

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	2.70 „
półrocznie	5.40 „
rocznie	10.80 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	350 Zł.
1/2 strony	175 „
1/4 „	90 „
1/8 „	45 „
1/16 „	30 „
1/32 „	15 „
Przed tekstem 100% drożej.	
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% zniżki	

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Moniuszki 2. róg Brodzińskiego, tel. 506. P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 14. Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny) Rok VI

Żelazka gazowe — tanie — czyste — higieniczne

Polsko-niemieckie porozumienie.

Trwające od paru tygodni polsko-niemieckie narady w sprawie stosunków gospodarczych zakończyły się dojściem do skutku porozumienia w dziedzinie wzajemnego obrotu towarowego. Porozumienie to idzie w tym kierunku, iż rządy obu państw postanowiły z jednej strony nie zaostrzyć obustronnych zarządzeń bojowych wprowadzonych w chwili wybuchu wojny celnej w 1925 r., a z drugiej strony utrzymać w ogólnych zarysach możliwości wzajemnej wymiany, które istniały pod koniec ub. r. Bilans handlowy polsko-niemiecki w 1931 r. był dla nas niekorzystny, gdyż zamknął się nadwyżką na rzecz Niemiec. Sytuacja ta zmusiła rząd polski do przygotowania pewnych zarządzeń celnych, mogących bronić nas skutecznie przez pasywnością bilansu z Niemcami. Zapowiedź tych zarządzeń zmusiła rząd niemiecki do podjęcia z Polską rokowań. Z drugiej zaś strony Rzesza przygotowała wprowadzenie maksymalnej taryfy celnej, któraby dotknęła przedewszystkiem eksport polski.

Mając na uwadze, że przedłużenie stanu wojny celnej spowodowane było faktem nieratyfikacji przez Niemcy podpisanej w 1930 r. umowy handlowej, i że zniesienie wszystkich ograniczeń o charakterze bojowym we wzajemnych obrotach okazało się niemożliwym wobec odmowy strony niemieckiej, osiągnięte porozumienie zawarte zostało tylko w bardzo wąskich granicach.

Tem niemniej zawarte porozumienie będzie posiadało dla rozwoju wzajemnych obrotów gospodarczych duże znaczenie, a Polska raz jeszcze dała dowód, że szczerze pragnie dojścia do jaknajnormalniejszych ze swym sąsiadem zachodnim stosunków.

Punktem wyjścia zakończonych obecnie z Niemcami rokowań był stan z 1931 r., przyczem strona polska pragnęła nie tylko nie pogorszenia tego stanu, lecz nawet wprowadzenia pewnej na naszą korzyść korektywy.

W wyniku rokowań strona niemiecka zgodziła się na zniesienie nowej maksymalnej taryfy celnej wobec masła i jaj polskich, wzajemnie zaś przyznano sobie pewne kontyngenty przędzy, oraz strona polska przyznała pewne uzasadnione potrzebami własnego gospodarstwa kontyngenty towarów, objęte ostatniemi z grudnia r. ub. zakazami, oraz dotychczasowymi listami zakazów, wydanymi wyłącznie przeciwko Niemcom.

Wobec tego, że Niemcy, jak to już zaznaczyliśmy, nie chcieli się zgodzić na propozycję polską zniesienia wszelkich obowiązujących po obu stronach zarządzeń bojowych, nie objęte porozumieniem towary będą obłożone maksymalnymi polskimi, dla eksportu niemieckiego, oraz niemieckimi, dla eksportu polskiego, cłami.

Porozumienie polsko-niemieckie nie posiada charakteru formalnej umowy handlowej, jest tylko obustronnym zapewnieniem, że w dziedzi-

nie wzajemnego obrotu towarowego będą stosowane przytoczone wyżej zasady. Jest to jakgdyby ujęcie w pewne ramy trwającej oddawna wojny celnej i złagodzenia jej form, przyczem zostały poczynione wzajemne obietnice co do niedyskryminacji niektórych rodzajów towarów.

Porozumienie to znajduje pewną analogię w zawartem niedawno „modus-vivendi“ pomiędzy Francją i Włochami.

Znaczenie polsko-niemieckiego porozumienia polega na tem, że w obecnym okresie kryzysowym, zmuszającym niemal wszystkie pań-

Dr. Henryk Lampel

powrócił

i ordynuje przy ul. Goldhamera 7. Nr. 697.

stwa do wydawania specjalnych zarządzeń w obronie swoich bilansów handlowych, znalazł jednak dla polsko-niemieckich obrotów towarowych platformę, na którą oba rządy mogły się zgodzić. Porozumienie to stanowi bezsprzecznie pierwszy krok do tak porządanej współpracy między obu sąsiadującymi państwami.

—o—

Posel Gwiżdż o pracy posłów ludowych BBWR.

Literat Posel Feliks Gwiżdż, znany pisarz ludowy, mówi o pracach posłów ludowych B.B. W.R. co następuje:

Jeśli chodzi o grupę ludową BBWR, to obiektywnie muszę stwierdzić, że zasięg jej pracy w toku ubiegłej sesji Sejmu znacznie się rozszerzył i pogłębił. Pozostaje to oczywiście w ścisłym związku z precyzyjnym rozplanowaniem prac wewnątrz różnych celowych grup naszego klubu, grup, z którymi jesteśmy stale za pośrednictwem naszych członków w kontakcie. Ta metoda współpracy w tak wielkim klubie, jak klub BBWR, udoskonala też rzeczową pracę w komisjach Sejmu, do której członkowie grupy ludowej przychodzą gruntownie obeznani z danem zagadnieniem. Złożyli zresztą liczne dowody tego przedewszystkiem w komisjach: budżetowej, rolnej, reform rolnych i administracyjnej, a następnie na plenum Sejmu, gdzie referowali szereg projektów ustaw i często zabierali głos w dyskusji.

Dzięki inicjatywie Prezesa BBWR. plk. Sławka grupa ludowa przedracowała i dalej pracowała nad szeregiem zagadnień, dotyczących głębszej obliczonej na dalszą metę współpracy gospodarczej i kulturalnej z twórcami zespołami wsi. Na tym odcinku podobnie, jak i na odcinku parlamentarnym, grupa ludowa nie stanie do żadnej licytacji politycznej z parafiami partyjnymi pp. Witosa, Wróblewskiego czy Róga. Doświadczenia z naszej dotychczasowej pracy w Sejmie i

pracy organizacyjnej w terenie, opartej na ścisłym współdziałaniu z wszystkimi warstwami społeczeństwa wskazują, iż młoda wieś odwróciła się całkowicie od bożków partyjnych, przestała interesować się ich kłopotami i ambicjami rzuciła się natomiast do usilnej pracy w organizacjach twórczych gospodarczych i kulturalnych, idących za wskazaniem Wodza Narodu. Proces ten, mimo ciężkiego kryzysu, a więc mimo pozornie sprzyjających warunków dla demagogii opozycyjnej, pogłębia się we wskazanym wyżej kierunku i niewątpliwie w konsolidacji przyniesie ostateczną likwidację obciążonego najgorszymi tradycjami niewoli partyjności „ludowego”.

Zresztą ostatnie rozłamy w Stronictwie Ludowym mówią wyraźnie, co się tam dzieje. Deklarację nowego klubu posłów ludowych podpisałyby napewno większość klubu p. Róga gdyby nie... różne wewnętrzne paragrafy dyktatury partyjnej. Ale zdaje się, że napór rzeczywistości przełamie tę dyktaturę wcześniej, niżbyśmy się spodziewali. Panowie opozycjoniści „ludowi” zadaleko już odeszli od ludu. Lud ten pogłębia w sobie coraz bardziej i powszechniej, prawdę, iż „prawem naczelnym — dobro Państwa” i nie da się przekonać nigdy, że ponad to dobro ma być cenniejsze dobro bezideowej watahy partyjnej.

Feliks Gwiżdż, poseł na Sejm.

Jak minęły święta?

Na ciężkie czasy narzekano chyba zawsze. Każdy z nas nasłuchiwał się o tem już we wczesnej młodości. I zawsze mówiło się o „dawnych, dobrych czasach”.

Dopiero jednak ostatnie, powojenne lata uwypukliły wyraźnie i z surową ostrością właściwe różnice.

Te refleksje budzą się z okazji wspomnienia minionych świąt. Przed rokiem i przed dwoma laty i dawniej jeszcze wskazywało się na to,

że bilanse świąteczne są złe, że mniej sprzedano, mniej wydano, niż wydano dawniej i t. d. Zdaje się jednak, że narzekano — przedwcześnie.

Bo te dopiero święta tegoroczne wykazały, wybitną różnicę — na niekorzyść. Rzeczywiście bardzo silnie. piętno wywarł w handlu i w sprzedaży w ruchu przedświątecznym i świątecznym kryzys, jaki przeżywamy wraz z całym światem.

Dokładny bilans jeszcze nie jest sporządzo-

ny. To wiemy jednak, i bez bilansu, że w sklepach kolonialnych pozostały całe góry towaru który nie znalazł świątecznych nabywców, że na kolejach ruch był wyjątkowo mały w zestawieniu z poprzednimi nasileniami ruchu w święta.

Oczywiście tradycja jest tradycją a jej siła sprawiła, że każdy starał się o to, aby jednak było na stole święcone i aby święta spędzić tak, jak je spędzano dawniej. Więc świętowano tak jak na to pozwalały w danej chwili posiadane środki, których już jutro — z tego właśnie powodu — może zabraknąć.

Pogoda dopisała. Nie była ona wiosenna, ale była bądź co bądź przedwiosenną: Było słonecznie i względnie ciepło. A że i taki szczegół ma swoje dla nastrojów świątecznych znaczenie, więc pod tym względem nie było jeszcze najgorzej, mimo kryzysowych czasów.

Z Komisji budżetowej.

Komisja budżetowa po ukończeniu prac budżetowych zwraca się do Tymczasowego Zarządu Miasta w następujących sprawach:

1) o przywróceniu na ul. Krakowskiej oświetlenia elektrycznego do poprzedniej normy, albowiem tak względy bezpieczeństwa, jak i względy reprezentacyjne wymagają, aby główna ulica miasta była należycie oświetlona.

2) o przywróceniu jednego tramwaju (aby kursowało jak poprzednio 5 tramwajów zamiast 4), gdyż komisja jest zdania, że ubytek frekwencji w tramwajach spowodowany jest w przeważnej części rzadkim ich kursowaniem.

3) o puszczeniu na próbę, na jeden miesiąc, tramwaju do godz. 23, przy cenie biletów po godz. 21 — 30 gr., aby się przekonać czy zwiększona frekwencja z pociągów nocnych nie opłaca wyższych kosztów.

4) o używanie w porze letniej 1 auta straż policyjnej do polewania ulic pryncypalnych, położonych przy linii tramwajowej, aby przy zmniejszonym bezpieczeństwie ogniowym, mogła autopolewaczka być używana w innych ulicach. 5) o zwracanie rzeźnikom nadpłat w rzeźni miejskiej nie — jak obecnie — dopiero po miesiącu, lecz natychmiast po uboju.

6) o stopniowaniu opłat w Rzeźni miejskiej w stosunku do wagi bydła. 7) o pilnowanie sprawy najmu budynku przy ul. Moniuszki, aby Gmina nie poniosła szkody.

8) o liberalniejsze traktowanie podań o przyjęcie do związku gminnego, jeśli petenci nie budzą obaw co do stanu majątkowego, a przyjęcie jest im potrzebne w celu uzyskania posady, koncesji i tp.

9) o ustanowienie kontroli przy pobieraniu opłat wpędowych na targowicę. 10) o użycie kwoty prelimitowanej na pomnik Marsz. Piłsudskiego, na budowę Zakładu dla chłopców im. Marsz. Piłsudskiego.

11) o używanie tych opłat cmentarnych, które dotychczas pobierają dla siebie funkcjonariusze cmentarzy, na fundusz gminy i przeznaczenia ich na razie na remont kaplicy cmentarnej na starym cmentarzu.

12) o zaprzestanie wypłacania oprawcy rełutum za paszę dla konia, a dawanie mu paszy w naturze (ewent. prawo do zabierania siana z jakiegos gruntu).

Naokoło spraw miasta.

W pierwszych dniach kwietnia odbędzie się posiedzenie Rady przybocznej na której rozpatrywany będzie budżet na rok 1932/33.

Prace około naprawy ulic już się rozpoczynają.

Dlaczego brak chodników przy nowo wybudowanych domach?

Elektrownia miejska jest jednym z najrentowniejszych przedsiębiorstw, dlaczego pozwala protestować swoje weksle?

Kurs przygotowawczy przodowników zespołowych.

Kurs przygotowawczy przodowników zespołowych odbędzie się w dniu 5 b. m. w sali Stow. Młod. Polski ul. Focha, oraz 6-go w Tuchowie w sali Sokoła.

Przedmiotem wykładów będą tematy kon-

kursowe, wykladać będą instruktorzy prof. Bobrowski, inż. K. Derechowski, p. Ziobroni i p. Gładysz.

Kurs zagał prezes OTR. p. Aleksander Chlewicki, poczem przemówi reprezentant Rządu.

Z kursem projektuje się wycieczkę do bekoniarni, gdzie przodownicy zaznajomią się z przemysłem bekoniarskim.

Śp. Jan Sendorek, pułkownik pilot

W dniu 20 b. m. zmarł w Warszawie w 36 r. życia śp. Jan Sendorek, pułkownik, pilot, zastępca szefa departamentu aeronautyki przy M. S. W. Zginął w warunkach tragicznych, wprost niesamowitych, zatruty gazem świetlnym w mieszkaniu w Łazience, jakkolwiek, takim jak On orłom podniebnym — ludziom ciężkiej służby i nieustannego czynu, raczej śmierć na posterunku w lotach i raidach powietrznych sądzona bywa.

Niecodzienna była to postać, ten młody ale zapalem i rozumem przewyższający starszych, pułkownik, tak szlachetny, dobry i kochany, który wyszedł z naszej polskiej wsi, z chłopskiej chaty, aby zabłysnąć w świecie wojskowym swymi niezwykle waleńkami.

Szlachetny i sumienny, poważny a przecież tak ludzki i dobry dla każdego, jakby nie wysoki oficer, ale brat i przyjaciel — był śp. Sendorek kochany przez wszystkich towarzyszy broni i żołnierzy, rodzinę najbliższą i przyjaciół z lat dziecinnych, do których zresztą tęsknił, często ich odwiedzał, każdą wolną chwilę starał się z nimi spędzić.

Syn nadwiślańskiej podkrakowskiej wsi, poszedł na pierwszy zew Ojczyzny, 18 lat zaledwie licząc, do Legionów, gdzie też w II. Karpackiej Brygadzie przeżył całą wojnę światową, zdobywając szybko odznaczenie i awans na porucznika.

Ranny ciężko w twarz, długo się musiał leczyć z niebezpiecznej i złośliwej rany, mimo to wraca z powrotem do armii, bierze udział w obronie Lwowa, przerzuca się do lotnictwa i zostaje kolejno mianowany dowódcą II. pułku lotniczego w Krakowie, pułków w Lublinie i Warszawie, dowódcą szkoły podchorążych w Toruniu, dowódcą II. grupy lotniczej w Poznaniu.

Po kilkunastomiesięcznym pobycie we Francji, celem studjowania postępów lotnictwa francuskiego, zostaje mianowany zastępcą szefa departamentu lotnictwa, na którym to odpowiedzialnym stanowisku pracował bez wytchnienia, wykazując wszędzie olbrzymią wiedzę fachową. Bohater wielu raidów powietrznych, znający z powietrza i z postojów całą prawie Europę, odznaczony przez Raid polski i zagranicę najwyższymi orderami był śp. Sendorek najwyższym wzorem oficera polskiego, przyspasabiającego przy każdej sposobności — wielkiej chwały Polsce, oraz nieskazitelnym człowiekiem i obywatелеm.

Pozostawił w głębokim smutku liczną a ubogą rodzinę, której był podporą i dobrym tklwym członkiem i synem. Kształcił brata w Akademii Górniczej, pomagał rodzicom i siostrze w zdobywaniu sobie egzystencji. Pamiętał o wszystkich i o wszystkim.

Ostatnia Jego pośmiertna podróż z kościoła św. Anny na cmentarz wojskowy w Krakowie, przemieniła się w wielką manifestację żałobną. Delegacje wszystkich pułków lotniczych, korpus oficerski, rodzina, wszyscy przyjaciele i koledzy Zmarłego oraz wielkie rzesze mieszkańców Krakowa, asystowały smutnemu obrzędowi. Za pochodem posuwał się wielki bo 41 sztuk liczący korowód wieńców.

Nad otwartą mogiłą przemówił generał Smorawiński i pułkownik Jasiński, żegnając w serdecznych słowach zmarłego kolegę broni, poczem złożono zwłoki do przygotowanego grobowca na wieczny spoczynek.

Żegnaj Janku, przyjacielu niezapomniany. Niechaj Ci ta ziemia ojczysta, krakowska, którą tak ukochałeś i w której spoczywać chciałeś — lekką będzie, a pamięć o Tobie niech będzie wzorem, jak dla Ojczyzny żyć i umierać należy.

M. C.

Z ruchu Kół Młodzieży.

Dzięki niezmordowanej pracy p. Gładysza, zdołano w tak krótkim czasie od wyborów Zarządu Związku, który odbył się 6 września 1931 w Tarnowie, założyć 15 Kół Młodzieży w Tarnowie. Zorganizowano w tych Kołach zespoły konkursowe i hór i teatr. Praca wre w całej pełni. Z dużą pomocą przychodzi tu Powiatowa Komisja Oświatowa przy T. W. P. na czele której stoi Pan Starosta Dr. Skwarczyński i szef prof. Władysław Marzec, oraz „Legion Młodych” Związek pracy dla Powiatu.

W dniu Imienin Marszałka Józefa Piłsuds-

kiego urządzono w 13 Kołach uroczystość w której brali udział p. p. profesorowie gimnazjalni i powiatowi inspektorowie rolnictwa. Uroczystości wypadły imponująco.

W sprawie regulacji placu przed dworcem kolejowym.

W ostatnim roku Magistrat ogromnym wysiłkiem finansowym uporządkował ulicę Krakowską i Kolejową aż do dworca kolejowego, pozostawiając plac zajazdowy do uporządkowania dyrekcji kolejowej.

Plac ten przed gmachem kolejowym jest w opłakanym stanie i odbija dziś wcale nie dodatnio od już uregulowanych i oczyszczonych ulic. Tworzą się tam kałuże w wielkich wybojach, co sprawia wielce niemiłe wrażenie na obcych, przybywających do naszego grodu.

Dziwić się trzeba, że Dyrekcja kolejowa tak długo wleka, aby plac ten doprowadzić do porządku, jak tego wymaga higiena, zwłaszcza, że przecież koszt konserwacji tego placu nie są znów tak wysokie.

Apelujemy więc do Dyrekcji, aby jak najszybciej przekazała konserwację tego placu, tembardziej, że teraz z wiosną kiedy deszcze staną, kałuże i błota, które się tam tworzą razem z nieczystością pozostawianą przez dorożki, stają się niebezpieczeństwem dla zdrowia.

Brodacki wydany.

„Lud Katolicki pisze“:

Sejm wydał jednogłośnie posła Brodackiego w ręce sprawiedliwości za zarzucane mu czyny niehonorowe. a mianowicie branie od chłopów na kresach grubych sum dolarów przy parcelowaniu majątku ziemskiego. Teraz, po wydaniu, rzecz potoczy się zwykłym torem, t. zn. Komisja sądowa będzie sądzić postęпки p. Brodackiego.

Jak się dowiadujemy, nie koniec na tem. Krąży bowiem pogłoski, że p. B. ma jeszcze inne jakieś sprawy; mówią mianowicie o transakcjach pożyczkowych i o pewnym młynie.

W ten sposób może odstąpi się choć rąbek „owocnej“ działalności piastowców w okresie ich panowania i dobrego powodzenia.

Jakby na prima aprilis.

Pewien dygnitarz tarnowski, światły pedagog i jak go nazywają samobójca polityczny, kieruje się metodą, że obrosnąć w piórka można tylko, obgadując drugich i szkalując cichcem przyjaciół politycznych.

Wiedzie kto to taki?

Drugi dygnitarz, którego nazywają ministrem bez teki, bo taki ma gest, jakby je miał do rozdania, ma trudności w wykazaniu, że bił się w legionach, aczkolwiek stale i w kółko powtarza, że jest legionistą, lecz twarde tarnowskie leguny, nie chcą w to tak sobie na słowo wierzyć.

Jeden z najnowszych komisarzy w Tarnowie opowiada, że wszelkie przeniesienia na stanowiskach w mieście, zależne są od kahału.

Jeden z kandydatów na posła z listy Witosowej, ukradł modlitewnik i tak zwane twilem jakimś żydowi w Tuchowie. Czyżby chciał przejść na judaizm?

Co za paskudne czasy panują, tak powiada jeden tarnowski głośny bankrut — co zarobiłem na ugodzie, straciłem na kupnie domu.

Nacz. redaktor „Piasta“, który został wydany sądom za grubo nieetyczne sprawy, łamie ręce nad p. Kuczyńskim, który był zasądzony za białe przewinienia prasowe na 10 złotych grzywny.

Tak, nie widzi się u siebie belki, kiedy u drugiego nawet drzazga razi.

Kurs świetlicowy.

Trzytygodniowy Kurs Świetlicowy dla maturalistów odbywa się w lokalu Przedszkola Związku. Kurs prowadzi fachowo wyszkolona w Krzemieńcu świetliczarka p. Madejówna z ramienia Związku Pracy Ob. Kobiąt w Tarnowie.

Świecone dla dzieci bezrobotnych.

W drugi dzień Wielkanocy, w powszech. szkole im. Brodzińskiego w Tarnowie odbyło się uroczyste Świecone dla dzieci bezrobotnych. Podniosła ta uroczystość miała miejsce w świetlicy szkolnej, bardzo starannie i efektownie przystrojonej na ten dzień.

Dary, zebrane dzięki ofiarności grona nauczycielskiego i członków Komitetu rodzicielskiego, poświęcił Ks. Kanonik Kocjan w obecności dziatwy, przedstawicieli Komitetu oraz grona. Następnie po serdecznym przemówieniu ks. Kocjana oraz dyrektora szkoły p. Adolfa Zarzyckiego nastąpił wzruszający moment dzielenia się dyrektora p. Zarzyckiego święconem jajkiem z dziatwą, poczem młodzież w liczbie 60 zajęła miejsce przy stołach i przy dźwiękach gramofonu spożywała „Świecone“.

Prawdziwie miły był widok tych najbiedniejszych dzieciaków, zjadających przy biało nakrytych stołach „Świecone“, a zdających się mówić swemi szczeremi oczyma; „Wesoły nam dziś dzień nastał“.

Przewodniczący trybunału odbiera od oskarżonego nabitą broń.

W poniedziałek 21 b. m. w tutejszym Sądzie okręgowym karnym odbyła się pod przewodnictwem s. s. o. Dra Kawęckiego rozprawa karna przeciw Wojciechowi Wielgusowi, b. kierownikowi Kasy Stefczyka i spółki mleczarskiej w Siedliskach koło Tuchowa.

Wielgus był oskarżony o sprzeniewierzenie kwoty 10.000 zł. na szkodę powyższej Kasy Stefczyka i mleczarskiej.

W toku rozprawy doszło do wiadomości przewodniczącego trybunału sso. Dra Kawęckiego, że osk. Wielgus, który odpowiadał z wolnej stopy, wyraził się przed znajomymi, że na wypadek zasądzenia go popełni samobójstwo na sali sądowej.

Przewodniczący p. Dr. Kawęcki przed ogłoszeniem wyroku zapytał się oskarżonego, czy posiada jakąś broń, a gdy otrzymał odpowiedź potwierdzającą, zażądał od Wielgusa wydania broni, co ten też uczynił.

Był to browning belgijski, nabity 6 kulami. Broń tę złożono do depozytu sądowego.

Wielgus został skazany na 2 lata ciężkiego więzienia. Oskarżony Wielgus zapowiedział apelację od tego wyroku.

Różne.

W sobotę dnia 2 kwietnia odbędzie się w salach Kasynowych dancing urządony przez Związek Pracy Obyw. Kobiet i koło Przysp. Kobiet do Obr. Kresów, którego dochód przeznaczony jest na przedszkole Związku, oraz na obozy letnie dla Hufców.

Staraniem Związku Obrony Kresów Zachodnich odbędzie się dnia 17 kwietnia w sali lustrzanej Kasy Oszczędności Balik dziecienny z bardzo urozmaiconym programem.

Czysty dochód z tej imprezy przeznaczony na kolonie letnie dla dzieci polskich z Niemiec

Rezerwat przyrody w Ciężkowicach

Jak już swego czasu donosiliśmy, tarnowski Oddział Polsk. Tow. Krajoznawczego — Touring Klubu wszczął starania (za pośrednictwem Państw. Rady Ochrony Przyrody o ustanowienie na obszarze bardzo ciekawych, wartościowych skałek piaskowcowych w Ciężkowicach rezerwatu przyrody, przez co uchroniłoby się skałki raz na zawsze od dewastacji lub eksploatacji.

Obecnie sprawa została już definitywnie załatwioną przez wszystkie instancje i w ten sposób uzyskaliśmy nader interesujący przyrodniczy, krajobrazowy i turystyczny zabytek przyrody w okolicy Tarnowa.

P. Margulies redivivus.

Mimo iż województwo usunęło p. Marguliesa jako członka kahału, mianował go p. prezes kahału członkiem komisji rewizyjnej Gminy żydowskiej.

Dr. S. Goldman

Specjalista chorób skórnych wener. moczowych i kosmetyki lekarskiej.
Tarnów, ul. Nowy Świat 22.
Przyjmuje od 11½—1 i od 3—7.

Tarnowskie Tow. Esperantystów.

W Tarnowie zostało założone Towarzystwo esperantystów. Pierwszym wyczynem Towarzystwa było otwarcie kursu języka Esperanto, w gmachu Szkoły Handlowej. Ponieważ problem języka pomocniczego światowego, a także i ruchu esperanckiego jest szczególnie ważnym, dlatego każdy inteligentny człowiek powinien informować się o obecnym stanie tego zagadnienia, i wpisać się do Towarzystwa esperantystów. Zgłoszenia przyjmuje się w sekretarjacie T-wa przy ul. Drużbackiej 9.

Hasło brzeskie.

Nowy Oddział Zw. Strzeleckiego w Borzęcinie.

W dniu 13 marca zawiązany został nowy Oddział Związku Strzeleckiego w Borzęcinie, największej wsi pow. Brzeskiego. Założyli go na wyraźne życzenie tamtejszej uświadomionej ludności, ob. Prezes Zarządu pow. Nowak i pow. Komendant Kapustka, którzy przy tej sposobności wygłosili do zebranej ludności rzeczowe referaty, przyjęte przez obecnych z aplauzem do wiadomości. Obecnych było około 300 osób.

Nowy oddział liczy już wielu członków.

Do Zarządu zostali wybrani: Prezes ob. Józef Rogóż, sekretarz ob. Szaja, skarbnik ks. Budzik, komendantem wybrano ob. Michała Staśkę.

Wszystko wskazuje na to, że nowy oddział Strzelca w Borzęcinie będzie jednym z najlepszych i najliczniejszych oddziałów w pow. brzeskim.

Echa Imienin Marsz. Piłsudskiego.

Dnia 19 marca br. został odegrany capstrzyk wieczorem o godz. 19-tej przez orkiestrę g'mnazjalną, w którym wziął udział oddział Związku Strzeleckiego. Ponadto miasto było iluminowane i udekorowane flagami narodowymi i tp.

Dnia 20 marca odbyło się o godz. 9-tej nabożeństwo w kościele parafialnym w Brzesku, w czasie którego wygłosił kazanie Ks. Poseł Dr. Jan Czuj. Po nabożeństwie Oddziały organizacji Przysposobienia Wojskowego, szkolne, na czele z kompanją honorową Zw. Strzel. przeddefilowały przed przedstawicielem Rządu i Władzami miejsc. O godz. 11-tej rozpoczęła się uroczysta Akademia w sali „Sokoła“ słowem wstępem wygłoszonym przez p. Inspektora szkol. Jana Figla. Następnie chór pod kier. p. prof. Gardziela odśpiewał kilka pieśni legionowych.

Pomiędzy innymi pieśniami chór odśpiewał specjalną pieśń p. Prof. Zajęczkowskiego p. t. „W Imienin Twoich dzień“ nagrodzoną burzą oklasków przez publiczność. Na zakończenie został świetnie odegrany przez zespół amatorski Zw. Strzel., pod kierownictwem reżysera p. Forsza obrazek sceniczny p. t. „Szaleńcy“. To też nie dziwnego, że publiczność nagrodziła ich oklaskami. Z wykonawców należy wyróżnić p. Gałuszkę w roli studenta i p. Forsza w roli Bolesława, dobrze wywiązały się ze swych rol. pp. Jaworska, Kubalówna, Kureki, oraz Kubala. Na szczery poklask zasługuje wesołej swej roli Jacusia p. Berkowski. W czasie Akademii przygrywała orkiestra g'mnazjalna. Na Akademii wygłosił płomienne przemówienie ks. pos. Czuj.

Po zakończeniu Akademii zostały rozdane przez p. Starostę Dr. Zygmunta Döllingera nagrody zawodnikom, którzy wyróżnili się w międzyoddziałowym strzelaniu wiatrówkowym Zw. Strzel. pow. Brzesko. Nagrody bardzo cenne ofiarowało społeczeństwo miasta Brzeska. Poczem dokonano wspólnej fotografii fundatorów i zawodników.

Z Tuchowa.

Wielką sensację w Tuchowie wywołało aresztowanie kierownika kasy Stefczykowskiej, który popalił wszystkie książki i weksle kasy, tak że obecnie nie można stwierdzić jakie malwersacje zostały w tej kasie popełnione i jakich sum brak.

Nareszcie udało się unieszkodliwić długo poszukiwanego bandytę Klimczaka, którego onegdaj policja tuchowska przyaresztowała.

Groźny ten bandyta był postrachem całego powiatu. Już od tygodni czyniono na niego obławy, nareszcie udało się policji wytropić bandytę i kilku policjantów z narażeniem życia ubezwładniwszy go, przyprowadzili go skutego do więzienia.

Kacik lekarski.

Kaszel, to właściwie wcale nie choroba, jest on jedynie objawem choroby; choroba rzeczywista tkwi w aparacie oddechowym człowieka. Choroba wywiera stamtąd pewne podrażnienie, które kaszel wywołuje. Kto nawet zupełnie zdrow, ten narażać się może na kaszel pod wpływem pewnych gazów, dymu, kurzu, dostania się ciał obcych wewnątrz organizmu lub wreszcie płynu jakiegoś przy połykaniu. W aparacie oddechowym chorem wywołuje kaszel już zebranie się flegmy, zapalenia, wrzody itd. Kto kaszle, wcale nie jest jeszcze kandydatem na gruźlika, jak liczni dosyć ludzie sądzą. Koniecznym jednakże jest, abyśmy zajęli się poważnie stanem swoim, skoro kaszel trwa czas dłuższy, gdyż łatwo przeobraża się kaszel taki długotrwały w zapalenie płuc i pozatem wywołuje niejedno ciężkie cierpienie wewnętrzne.

Mianowicie u dzieci należy kaszlowi poświęcać uwagę już od początków; kaszel u dzieci stanowi tem większe niebezpieczeństwo, im dziecko młodsze. Należy dziecko kaszlące nie wypuszczać z ciepłego (17 stopni Celsjusza) pokoju, dziecko musi mieć spokój i nie wolno mu dużo mówić. Aby przeszkodzić podnoszeniu się suchego kurzu, który błony wewnętrzne silnie drażni, stawia się na piecu naczynie z wodą, aby wywołać parowanie, usuwa się dywany z pokoju i wyciera codziennie podłogę na wilgotno. W żadnym razie nie wolno w pokoju palić tytoniu. Małemu pacjentowi trzeba od czasu do czasu przypominać: „Zamykaj usta! Oddychaj przez nos!“ Choremu daje się ciepłego miodu (ale prawdziwego) albo wreszcie innego ciepłego napoju, najlepiej mleka z wodą. — Zaraz w początku należy dać wypróbowany Priesnitzowski okład, który często już w ciągu jednej nocy kaszel usuwa.

Kto posiada w domu apteczkę homeopatyczną, ten w kłopotcie być nie potrzebuje; wyratuje ona małego pacjenta szybko i gruntownie.

U dorosłych można na ogół zastosować podobne środki, jak u dzieci. Jednakże tutaj powstają dosyć często pewne trudności, gdyż dorośli, a w szczególności mężczyźni, są niedbali i niechęć rozstać się ze swymi codziennymi, szkodliwymi nałogami, w następstwie czego kaszel ich przechodzi w stan chroniczny, każdej zimy powracający i ich męczący dotkliwie. Tu należy zaliczyć: Gryzący dym tytoniowy przesiadywanie w niewietrzonych, zakurzonych, pełnych dymu lokalach, często zimne nogi, mokre obuwie często przez dłuższy czas na nogach. A dorośli niechaj pamiętają, iż noszą w sobie jeden z najlepszych środków na kaszel. Tym środkiem jest siła woli, jest niedopuszczanie do częstego kaszlu, czem wyleczaliśmy już licznych pacjentów. Zapalone błony śluzowe drażni się częstym kaszlem coraz to więcej i każdorazowe polechtanie dróg oddechowych wywołuje oczywiście tem łatwiej następne kaszle. Jeśli się to polechtanie energicznie wytrzyma (najlepiej za pomocą połknięcia śliny), wówczas ma błona śluzowa odpocznki, nie męczy się i nie drażni często, czego następstwem jest prędkie wyzdrowienie. Niemniej następują napady łechcące tem rzadziej, im częściej się je energicznie zwalczało, a są one też coraz to słabsze. O tem winni przede wszystkim pamiętać kaszlący w teatrach, na koncertach, odczytach itp. Kto czuje się dostatecznie zdrowym, aby uczęszczać na przedstawienia podobnego rodzaju, ten winien też panować nad sobą do tyle, aby nie przeszkadzać swemu sąsiedztwu i nawet dalszemu; potrzeba tu jedynie dobrej woli oraz pewnej energii, a skutek osiągnąć wcale nietrudno.

Dobrze jest, dzieciom kaszlącym stale przypominać, aby się nie poddawały każdemu podrażnieniu w drogach oddechowych, a kaszel dzieci także opuści dużo łatwiej i prędzej.

Drukarnia L. Styrny

w Tarnowie, ul. Krakowska 7.

wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące, po cenach jaknajprzystępniejszych.

Największy wybór obuwia wiosennego *Alata*

PROSIMY ODWIEDZIĆ NAS JAKNAJWCZESNIEJ.

Gotujcie na gazie — tanio czysto, higienicznie.

Na wiosnę!

Piękne sylwetki

Pań zależne są od gorsetów z firmy

„EWA”

które wykonane są według naj-
— nowszych modeli paryskich. —

Ceny konkurencyjne.

Tel. 467 **ul. Wałowa II.** Tel. 467

Zakłady Przemysłowe Romana K. Sanguszk
na Rudach

wykonują: urządzenia domowe, zwykłe lub stylowe — roboty
stolarskie budowlane, posadzki dębowe, jaworowe i t. d.
sprzedają: materiały budowlane drewnne, cegłę i dachówkę
różnych modeli. — — — Warunki spłaty ratalne i dogodne.

BIURO REWIZYJNE

dla księgowości i rachunkowości handlowej

JÓZEFA MÜLLERA

tłumacza sądowego i zaprzysiężonego rewizora księgowego
znajduje się

przy **ul. Krasńskiego 5. II. p.**

**BIURO ARCHITEKTONICZNE
i BUDOWLANE**

Inż. EDWARDA OKONIA

architekty w Tarnowie
ul. Zabnieńska 8.

parter wykonuje: Telef. 236.
**plany, kosztorysy, oszacowa-
nia, obliczenia statyczne i bu-
dowy kościołów, dworów, szkół,
plebanji, domów mieszkalnych,
budynków fabrycznych, zabudo-
wań gospodarczych, wystaw skle-
powych i wszystkich robót w za-
kres budownictwa wchodzących.
NADBUDOWY i PRZEBUDOWY**
domów oraz pojedynczych mieszkań
wykonuje się na dogodnych wa-
runkach zapłaty.
OSZACOWANIA uskutecznią się dla
sądu, banków i urzędu skarbowego.

Biuro spedycyjne A. Bronikowskiego

Specjalność: Transporty mebli miejscowe i zamiejscowe
Telefon 581 Tarnów, ul. Urszulańska 17 Telefon 581

BRACIA BRAUN

Fabryka konfekcji damskiej

En gros

Eksport

Tarnów, Nowy Świat (dom własny)

Browar K. R. Sanguszk

poleca swoje znane
z wyborowej jakości piwa:

Zdrój tarnowski

Piwo bawarskie

Porter

Do nabycia w restauracjach
**A. PALUCHA, M. SUŁKA,
BARZE TARNOWSKIM**
i wielu innych.

„SILCARBO”

Tarnów

ul. Kaczkowskiego

poleca najlepszy węgiel górnośląski

Ceny niskie

Obsługa rzetelna

Cukiernia Skolimowskiego
Tarnów.

ABY rozpowszechnić nasze
przedsiębiorstwo

między czytelnikami niniejszego pisma, fir-
ma nasza postanowiła rozdać tytułem na-
grody rozmaite towary. Każdy czytelnik
może otrzymać zupełnie **bezpłatnie**
(podług naszych warunków) premję w po-
staci: kamgaru na ubranie, kostjumy dam-
skie, bieliznę damską męską, pościelową,
kołdry watowe, zegarki, instrumenty mu-
zyczne, aparaty fotograficzne, filmowe i in-
ne przedmioty wartościowe, jeżeli nadeśle
prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania
CZ - M CH - T - B - G - T - T - M - R - D -

Kreski należy zastąpić literami, aby otrzymać
powszechnie znane przysłówie polskie. Niema za-
dnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Roz-
wiązanie prosimy nani przysłać w liście lub na
zwykłej pocztówce, z podaniem dokładnego adre-
su, na co W.P. otrzyma szczegóły i niespodziankę.
Posiadamy dużo listów dziękczynnych

UWAGA: Udział w konkursie dla o-
trzymania nagrody jest bezpłatny.
„HERMES” Dom wysyłkowy Łódź
Skrz. poczt. 392.

Najelegantsze

ubioru męskie

tanio i solidnie wykonuje
PRACOWNIA KRAWIECKA

I. Osterweila

w Tarnowie, ul. Lwowska

Koks kowalski

i do centralnego ogrzewania najtaniej i najko-
rzystniej dostarcza

Gazownia Miejska w Tarnowie.

Browning-straszak U. P. 2342

solidnie wykonany, wraz z 100
nabojami zł. 3.60. Za porto zł. 1.90
Wysyła za pobraniem

„Kitaj”, Warszawa

Plac Napoleona 875.

Uzywajcie gazowych pieców kąpielowych, gdyż są najtańsze.